

GENELL KAVRAMLAR VE TARİHÇE

Eđitimnin amaçları?

Geleneksel eğitim

Çağdaş eğitim

Birey odaklı eğitimnin toplum odaklı eğitimden en önemli farkı, **insan doğasına olan saygı!**

Geleneksel eğitim, öğrenciye bilgi yükleyerek sadece zihinsel gelişime önem veren amaç içerisindedir. İşlevi: öğretim ve yönetim.

Çağdaş eğitimin amacı, bireyin doğuştan getirmiş olduğu gizil güçlerini / kapasitelerini gerçekleştirme yönünde kendisi ve toplum için yetişmesine yardımcı olmaktır. İşlevi: öğretim, yönetim ve öğrenci kişilik hizmetleri.

Çağdaş Eğitimin Üç Boyutu

Çağdaş Eğitim

Öğretim

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

Yönetim

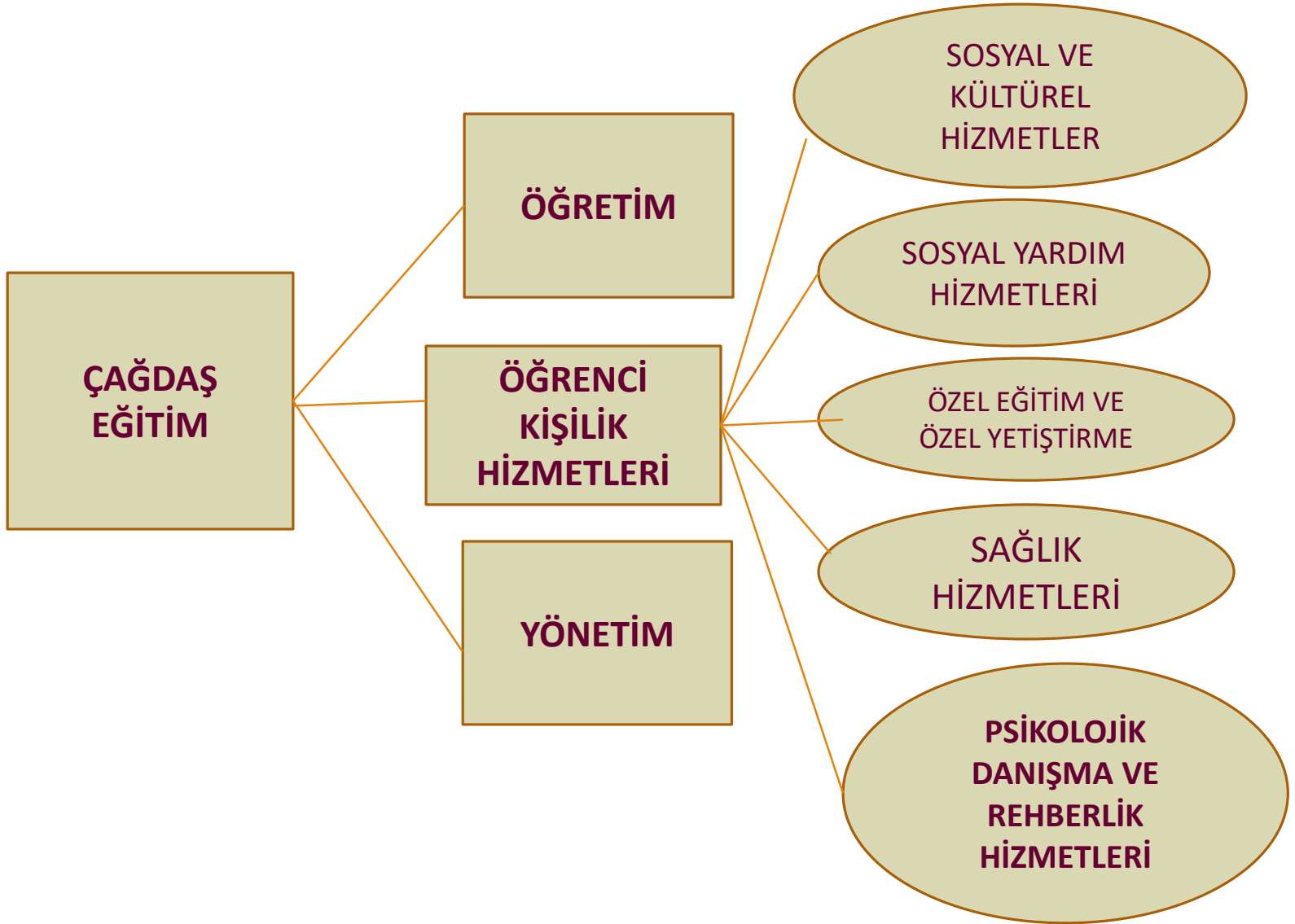
Öğrenciye bilgi-beceri kazandırarak zihinsel güçleri geliştirme etkinliklerinin tümü

Öğrencilerin öğretim faaliyetlerinden en etkili biçimde yararlanabilmeleri ve kendilerini her yönüyle bütün olarak geliştirmeleri için uygun ortam sağlamaya yönelik hizmetlerin tümü

Öğretim ve Ö. K. H.'nin iyi bir şekilde yürütülmesi için gerekli personel, araç, gereç, vb. sağlama ve programları yürütmekle yükümlü örgüt

AMAÇ

Bireyin bütün kapasitelerini kendisi ve toplumu için en uygun düzeyde yetiştirmek ve geliştirmek (meydana getirilmek istenen davranış değişikliklerini oluşturmak)

ÇAĞDAŞ ÖRGÜN EĞİTİM

Öğretim : Planlı bir eğitim kurumunda araç-gereçlerden yararlanarak bireyin davranışlarında daha çok bilişsel anlamda değişiklikler meydana getirmek için yürütülen etkinlikler bütünüdür.

Eğitimin planlı olarak yapılması!

Yönetim : Öğretim ve öğrenci kişilik hizmetlerinin iyi bir şekilde yürütülmesi için gerekli personel, araç-gereç vb. sağlama ve programları yürütmekle yükümlü örgüttür.

Öğrenci Kişilik Hizmetleri

Öğrenciye öğretim çalışmalarından ayrı, sınıf öğretimi dışında sağlanan ve kişiliğinin duygusal ve toplumsal yanları ile sağlıklı bir şekilde gelişmesine hizmet eden etkinlikleri kapsar.

*Öğrencilerin öğretim faaliyetlerinden en etkili bir biçimde yararlanabilmeleri ve **her yönüyle bir bütün** olarak gelişebilmeleri!*

Rehberliğin Tanımı

Rehberlik kavramını tanımlamanın bazı

---

zorlukları:

- Rehberlik uygulamalarının dayandığı kuramlar farklıdır
- Rehberliğin öğretim ve yönetim hizmetleri ile tam bir bütünleşme olmamıştır
- Rehberlik ve psikolojik danışma alanında çalışan personel arasında eğitim ve uygulamalar arasında farklılıklar vardır.
- Rehberlik sosyal bilimler araştırmalarından sürekli etkilenmektedir.
- Psikoloji ve psikiyatri gibi, psikolojik danışma ve rehberliğe yakın alanlar hızla gelişmektedir.

REHBERLİK – PSİKOLOJİK DANIŞMA?

Bireyin kendini anlaması, problemlerini çözmesi gerçekçi kararlar alması, kapasitelerini kendine uygun düzeyde geliştirmesi, çevresine dengeli ve sağlıklı bir uyum yapması ve böylece kendini gerçekleştirmesi için **uzman kişilerce bireye yapılan psikolojik yardımlardır.**

Rehberlik tanımlarında ortak olarak;

Rehberlik bir süreçtir.

Rehberlik yardım işidir.

Rehberlik yardımı bireye dönüktür.

Rehberlik hizmetleri bireyin kendini gerçekleştirmesine yöneliktir.

Kendini Gerçekleştirme (*Self Actualizing*)

İnsancıl (hümanist) yaklaşım!

Maslow → Bireyin ihtiyaçları arasında en yüksek
düzeydeki ihtiyaç (piramidin en üst basamağı)

Rogers → Tam verimlilik (*fully functioning*)

Bireyin gizil gücünü kullanması ve geliştirmesi!

Maslow'un İhtiyaçlar Hiyerarşisi

Rehberliğin Temelleri

(Rehberliđi Gerekli Kılan Geliřmeler)

Tarım – sanayi – bilgi toplumu süreci

Sanayi toplumunun sorunları

(çekerdek aileye geçiř, göç, kent yařamına uyum güçlükleri)

Psikolojik Temel

(bireysel farklılıklar, duyguların öneminin anlaşılması, kişilik ve benlik gelişimine verilen önemin artması)

Teknoloji, ekonomi ve kültürel alanlarda yaşanan hızlı değişimler

Rehberliğin Temelleri

(Rehberliđi Gerekli Kılan Geliřmeler)

Demokrasi, insan hakları, eřit hak ve özgürlükler, kiřinin deđerliliđi!

Bilim ve teknolojidaki hızlı gelişmelerin geleneksel inanç ve değerlere etkisi; uyum sorunlarının artışı ve yeni ihtiyaçların doğuşu

Psikometrideki geliřmeler

Okul ve meslek (uzmanlık) sayısının artmasının seçimi zorlaştırması

Rehberliğin İlkeleri

Birey seçme özgürlüğüne sahiptir.

İnsan saygıya değer bir varlıktır.

Rehberlik hizmetlerinden yararlanmada zorlama yoktur.

Rehberlik anlayışı, öğrenciyi merkeze alan bir eğitim sistemini öngörür.

Rehberlik hizmetleri ilgililerin işbirliği ile yürütülür.

Rehberliğin İlkeleri

Öğrencilere rehberlik hizmetleri verirken onları her yönü ile tanımak gerekir.

Rehberlik hizmetlerinde gizlilik esastır.

Rehberlik tüm öğrencilere yönelik bir hizmettir.

Rehberlik hizmetleri her okulun amaç ve ihtiyaçlarına göre değişir.

Rehberlik hizmetleri planlı, programlı, örgütlenmiş bir biçimde ve profesyonel bir biçimde sunulmalıdır.

Amerika'da Rehberliğin Gelişimi

Rehberlik uygulamalarının öncüsü

1890 California eyaletinde rehberlik uygulamalarına dönük yenilikler.

1900 yılında Boston okullarında mesleki rehberlik ağırlıklı uygulamalar

Frank Parson Boston'da mesleki rehberlik hareketini başlattı

1908 yılında "Boston Mesleki Bürosu"nu kurdu.

1913 yılında rehberlik eğitim sistemine alınmış ve sistemli bir şekilde gelişmeye başlamıştır.

1910 yılında örgütlenme başlamış. APGA derneği kurulmuştur. Bu dernek;

- rehberlik alanının mesleki standartlarını,
- etik kurallarını ,
- alanda çalışacak personelin eğitim ve yetiştirme esaslarını,
- görev sorumlulukları konusunda çalışmalar yapmaktadır.

Psikolojik danışma ve rehberlik faaliyetlerinin duyurulması – Ordunun çalışmaları

1930'lar Büyük Buhran

1940'lar – İkinci Dünya Savaşı ve Carl Rogers

1980'ler – CACREP!!!!

Türkiye'de Rehberlik Çalışmaları

1950'lerde başlamış (Marshall Planı)

1953'te Talim ve Terbiye Dairesine bağlı olarak Test ve Araştırma Bürosu kurulmuş.

1954 yılında İstanbul Kandilli Lisesinde pilot çalışma olarak öğretmen ve yöneticilere seminer düzenlenmiş.

1953-1954 ders yılında Gazi Eğitim Enstitüsü'nde Pedagoji ve özel Eğitim Bölümlerinde rehberlik bağımsız ders olarak okutulmuş.

1956 ders programları rehberlik anlayışına göre hazırlanmış ___
ve uygulanmış

1955'te Ankara **Demirlibahçe İlkokulunda** "Psikoloji Servis
Merkezi" kurulmuş.

1959'da İstanbul ve İzmir'de Rehberlik Araştırma
Merkezleri kurulmuş.

1960'lı yıllarda planlı kalkınma dönemleri başlamış.II.Beş
Yıllık Kalkınma Planında eğitim sisteminde rehberlik
Hizmetlerinin öneminden bahsedilmiş.

VII. Milli Eğitim Şurasında (1962) ilk kez rehberlik konusu ele alınmış.

VIII. Milli Eğitim Şurasında:

- Ortaöğretim programlarının çeşitlendirilmesi ve rehberlik konusu ana tema olmuş
- 9. sınıflar yöneltme sınıfı olarak tanımlanmış

1971 yılında MEB 24 okulda rehberlik uygulamasını resmen başlatmış ve bu sayı her yıl artmıştır.

1965 yılında Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi'nde ilk Eğitim Psikolojisi ve Rehberlik lisans programı

1966'da Hacettepe Üniversitesi'nde ilk lisansüstü düzeyde program

1981 yılında Hacettepe Üniversitesi'nde Psikolojik Danışma ve Rehberlik programının açılması

1983 yılında MEB merkez teşkilatında “özel Eğitim rehberlik ve Psikolojik Danışma Hizmetleri Genel Müdürlüğü” kurulmuştur.

İl ve ilçe düzeylerinde ilkokuldan üniversiteye rehberlik hizmetlerini RAM yürütmektedir.

1989 yılında “Psikolojik Danışma ve Rehberlik Derneği(PDR-DER)” kurulmuştur.